

О. В. Зварич

ЗМІНИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УМОВАХ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

У статті досліджено вплив змін у Бюджетному кодексі України на казначейське обслуговування органів місцевого самоврядування та розпорядників бюджетних коштів, що має сприяти забезпеченню стійкого розвитку цих органів у рамках проведення реформи місцевого самоврядування й територіальної організації влади. Застосовано сукупність методів і підходів, зокрема системний і структурний методи. Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі й нормативно-правові акти з питань казначейського обслуговування бюджетних коштів. Розглянуто зміни в Бюджетному кодексі України щодо вдосконалення механізму казначейського обслуговування місцевих бюджетів для підвищення ефективності управління ними.

Ключові слова: єдиний казначейський рахунок, казначейське обслуговування бюджетів, власні надходження бюджетних установ, банки державного сектору, черговість платежів.

Табл. 1. Літ. 12.

О. В. Зварич

ИЗМЕНЕНИЯ КАЗНАЧЕЙСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ФИСКАЛЬНОЙ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ БЮДЖЕТНЫХ ПОЛНОМОЧИЙ

В статье исследовано влияние изменений в Бюджетном кодексе Украины на казначейское обслуживание органов местного самоуправления и распорядителей бюджетных средств, что должно способствовать обеспечению устойчивого развития этих органов в рамках проведения реформы местного самоуправления и территориальной организации власти. Применена совокупность методов и подходов, в частности системный и структурный методы. Информационную базу исследования составляют законодательные и нормативно-правовые акты по вопросам казначейского обслуживания бюджетных средств. Рассмотрены изменения в Бюджетном кодексе Украины относительно совершенствования механизма казначейского обслуживания местных бюджетов для повышения эффективности управления ими.

Ключевые слова: единый казначейский счет, казначейское обслуживание бюджетов, собственные поступления бюджетных учреждений, банки государственного сектора, очередность платежей.

Olha Zvarych

CHANGES IN TREASURY SERVICES UNDER FISCAL DECENTRALIZATION OF BUDGETARY AUTHORITY

The paper explores an impact of changes in the Budget Code of Ukraine on treasury services for local governments and budgetary spending units that should contribute to sustainable development of these authorities as part of the local and territorial government reform. It is applied a set of methods and approaches, including systemic and structural methods. Informational

base of the research is formed by legal regulations on budget treasury services. It is considered amendments to the Budget Code of Ukraine on improvement of the treasury services mechanism for local budgets to improve its management effectiveness.

Keywords: single treasury account, budget treasury services, own revenues of budgetary institutions, public sector banks, order of payments.

JEL classification: H61, H71, H74, H77.

Одним із основних інструментів впливу держави на політичні, економічні й соціальні процеси був і залишається бюджет України, особливо в умовах економічної й фінансової кризи. Від якості та своєчасності прийняття державних рішень у бюджетній сфері залежить ефективність державного управління бюджетними ресурсами країни та її адміністративно-територіальних одиниць. У Бюджетному кодексі України чітко визначено повноваження всіх органів влади, що займаються питаннями державного й місцевих бюджетів.

Головним документом стосовно бюджету в Україні в радянські часи та в перші роки незалежності був Закон Української РСР “Про бюджетну систему Української РСР” від 05.12.1990 № 513 [1], який визначав засади організації бюджетної системи Української РСР на базі її державного суверенітету та економічної самостійності. У зв’язку з розвитком держави та переходом до ринкової економіки нормативно-правова база періодично змінювалася.

Вперше в Україні Бюджетний кодекс (*далі* — Кодекс) був прийнятий парламентом 21 червня 2001 р. [2]. Через дев’ять років, 8 липня 2010 р., Верховною Радою України ухвалено цілком нову редакцію Кодексу [3], у результаті чого попередня редакція Кодексу втратила чинність.

Нова редакція розроблена з метою вдосконалення бюджетної системи на всіх рівнях; забезпечення її стабільності та, як наслідок, інвестиційної привабливості України, а також фінансової самодостатності місцевих бюджетів; запровадження середньострокового бюджетного планування й розвитку програмно-цільового методу бюджетування.

З липня 2010 р. по грудень 2014 р., тобто за 4,5 року, до Кодексу внесено зміни 42 законами. Отже, пошук оптимальної моделі бюджетних відносин на всіх рівнях триває. 28 грудня 2014 р. Верховною Радою України прийнято Закон України № 79 “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин” [4]. В основі цих змін — децентралізація влади та істотне розширення повноважень територіальних громад, що передбачає перерозподіл завдань, повноважень і ресурсів на національному, регіональному й місцевому рівнях, підвищення фінансової самостійності місцевих бюджетів.

Дослідженню концептуальних засад побудови фінансових систем у частині казначейського обслуговування державного й місцевих бюджетів присвячено праці ряду вітчизняних учених і практиків, зокрема С. Булгакової, О. Василика, Т. Єфименко, О. Кіреєва, К. Павлюк [5—8]. Однак переваги

Змінами до п. 5 ст. 28 Кодексу головних розпорядників коштів державного бюджету зобов'язано оприлюднювати паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період та звіти про виконання таких програм за звітний бюджетний період. Раніше головні розпорядники мусили надавати інформацію за кожною бюджетною програмою, тобто вимога не була конкретизована. Також п. 5 зазначеної статті доповнено нормою, що зобов'язує головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів оприлюднювати паспорти та звіти тільки в разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі. Одночасно розділ VI “Прикінцеві та перехідні положення” доповнено п. 18, яким встановлено, що програмно-цільовий метод у бюджетному процесі на рівні місцевих бюджетів, котрі мають взаємовідносини з державним бюджетом, застосовується, починаючи зі складання проектів місцевих бюджетів на 2017 р.

Окрім того, внесено зміни до ст. 37, і відтепер головні розпорядники бюджетних коштів повинні забезпечити уточнення бюджетних запитів та подання їх до Міністерства фінансів України у триденний термін із урахуванням прийнятих урядом рішень щодо доопрацювання проекту закону про Державний бюджет України для подання до Верховної Ради України. Ще одним нововведенням є те, що до захищених віднесено видатки на заходи, пов'язані з обороноздатністю держави, які реалізуються за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету та здійснення розвідувальної діяльності (ст. 55).

Спрощено систему призначення на посаду та звільнення головного бухгалтера бюджетної установи. Змінено також порядок призначення й звільнення головного бухгалтера бюджетної установи. Тепер це робитиметься відповідно до законодавства про працю, тобто без погодження з органами Державної казначейської служби України (ч. 3 ст. 56). З огляду на це, п. 11 Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи мають виключити, оскільки саме він містить вимоги до професійно-кваліфікаційних характеристик головного бухгалтера бюджетної установи. Однак залишився не вилученим абз. 7 ч. 1 ст. 112 Кодексу в частині повноважень Казначейства забезпечувати організацію та координацію діяльності головних бухгалтерів бюджетних установ та контроль виконання ними своїх повноважень шляхом оцінки їхньої діяльності. Ця норма є не зовсім коректною стосовно ст. 56.

Також згідно з новим п. 16¹ ч. 1 ст. 116 Кодексу порушення вимог цього законодавчого акта щодо затвердження порядків використання бюджетних коштів головними розпорядниками визнаватиметься порушенням бюджетного законодавства. Таким чином, зазначена норма посилює відповідальність головних розпорядників бюджетних коштів.

Зміни щодо казначейського обслуговування бюджетів. До Кодексу включено визначення термінів “єдиний казначейський рахунок (ЄКР)” і “тимчасово

вільні кошти ЄКР та валютних рахунків бюджету”. Визначення терміна “єдиний казначейський рахунок”, раніше наведене в Положенні про єдиний казначейський рахунок, затвердженому наказом Державного казначейства України від 26.06.2002 № 122, у Кодексі істотно розширене: “рахунок, відкритий центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, у Національному банку України для обліку коштів та здійснення розрахунків у системі електронних платежів Національного банку України, на якому консолідуються кошти державного та місцевих бюджетів, фондів загальнообов’язкового державного соціального і пенсійного страхування та кошти інших клієнтів, які відповідно до законодавства знаходяться на казначейському обслуговуванні” [3, ст. 2, п. 23¹].

Визначення другого терміна надано вперше: “тимчасово вільні кошти ЄКР та валютних рахунків бюджету — обсяг коштів, що обліковуються на рахунках у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, отримані як надходження бюджетів, відволікання яких не призведе до втрати платоспроможності бюджетів (спроможність своєчасно і в повному обсязі здійснювати платежі та розраховуватися за всіма зобов’язаннями) та виникнення заборгованості протягом періоду, на який передбачається розміщення таких коштів на депозитах або шляхом придбання державних цінних паперів і спрямування на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів та Пенсійного фонду України з подальшим їх поверненням до кінця поточного бюджетного періоду” [3, ст. 2, п. 48¹].

Істотним нововведенням є зміни до ч. 9 ст. 13 Кодексу, котрими дозволено розміщення на поточних рахунках у банках державного сектору:

- власних надходжень державних і комунальних вищих навчальних закладів (ВНЗ), наукових установ та закладів культури, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески й гранти;

- коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ (ч. 2 ст. 78).

Порядок розміщення власних надходжень державними й комунальними ВНЗ, науковими установами та закладами культури в установах банків державного сектору, а також здійснення контролю їх використання встановлюється Кабінетом Міністрів України (ч. 9 ст. 13 та новий п. 25 Прикінцевих та перехідних положень). Раніше дозвіл на відкриття позабюджетних рахунків для бюджетних коштів стосувався тільки розміщення: закордонними дипломатичними установами України бюджетних коштів на поточних рахунках іноземних банків; вищими й професійно-технічними навчальними закладами на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право; тимчасово

вільних коштів ЄКР та коштів валютних рахунків державного бюджету, тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на депозитах або шляхом придбання цінних паперів (ч. 8 ст. 16).

У зв'язку з цими змінами ст. 43 Кодексу доповнено новими частинами 7, 8 і 9, а саме:

“7. Власні надходження державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури, отримані як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, зараховуються на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або на поточні рахунки у банках державного сектору.

8. Видатки спеціального фонду державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури, що проводяться за рахунок власних надходжень вищих навчальних закладів, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, здійснюються у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

9. Розрахунково-касове обслуговування власних надходжень державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури здійснюється в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або у банках державного сектору”.

Відповідно до цих доповнень до ст. 43, внесено новий п. 6 до ст. 56, котрий передбачає, що відображення в бухгалтерському обліку операцій, пов'язаних із надходженням та використанням власних надходжень державних і комунальних ВНЗ, наукових установ і закладів культури, отриманих як плата за послуги, які надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійних внесків та грантів, здійснюється у встановленому порядку.

Дозволено зберігати на поточних рахунках у банках державного сектору залишки коштів власних надходжень. Окрім того, змінами до Кодексу дозволено зберігати на поточних рахунках у таких банках залишки коштів власних надходжень державних і комунальних ВНЗ, наукових установ та закладів культури на кінець бюджетного періоду для здійснення видатків у наступному бюджетному періоді відповідно до кошторисів (ст. 57). Тобто, на кінець бюджетного періоду рахунки із залишками цих коштів у банках державного сектору закриватися не будуть.

Що стосується казначейського обслуговування місцевих бюджетів, то змінами до п. 2 ст. 78 установам банків державного сектору дозволено здійснювати обслуговування бюджетних коштів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ, щоправда, за рішенням відповідної місцевої ради. У зв'язку з цим нововведенням змінено ч. 5 ст. 78, зокрема передбачено,

що податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи місцевого бюджету визнаються зарахованими до місцевого бюджету з дня зарахування, відповідно, на ЄКР і рахунки, відкриті в установах банків державного сектору згідно з ч. 2 цієї статті. Разом із тим було внесено зміни до ч. 5 ст. 43, згідно з котрими в разі розміщення коштів місцевого бюджету на депозитах та/або обслуговування коштів місцевого бюджету в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків обсяги тимчасових касових розривів за загальним фондом такого місцевого бюджету не покриваються за рахунок коштів ЄКР. Таким чином, за умови вибору банківської форми обслуговування місцеві бюджети втрачають право на отримання в органах Казначейства безпроцентних позичок на покриття тимчасових касових розривів, що виникають за загальним фондом такого місцевого бюджету.

Паралельно зміни було внесено й до ст. 73 про ненадання позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів у разі розміщення коштів місцевого бюджету на депозитах та/або обслуговування коштів місцевого бюджету в частині бюджету розвитку й власних надходжень бюджетних установ в установах банків. Також із 1 січня 2015 р. виключено середньострокові позики, які надавалися на суми невиконання у відповідному звітному періоді розрахункових обсягів кошика доходів місцевих бюджетів за рахунок коштів ЄКР на умовах їх повернення без нарахування процентів за користування цими коштами (п. 3 ч. 1 ст. 73). Одночасно розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" доповнено п. 21, згідно з котрим погашення заборгованості за середньостроковими позиками (крім заборгованості бюджетів Автономної Республіки Крим) перед державним бюджетом, яка перебуває на обліку в Державній казначейській службі, не здійснюється до законодавчого врегулювання цього питання.

Порядок обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору, а також особливості ведення бухгалтерського обліку виконання місцевих бюджетів і складання звітності про їх виконання щодо таких коштів має встановлюватися Кабінетом Міністрів України за погодженням із Національним банком України, що також є нововведенням (абз. 4 ч. 2 ст. 78).

Окрім того, внесено зміни до ст. 112 щодо повноважень Державної казначейської служби України з контролю дотримання бюджетного законодавства. Відтепер ця служба не здійснюватиме контроль виконання місцевих бюджетів та складання звітності про їх виконання в частині бюджету розвитку й власних надходжень бюджетних установ, операції щодо яких проводимуться в установах банків державного сектору.

Обслуговування банками певної частини бюджетних коштів не повною мірою узгоджується з одним із основних принципів єдності бюджетної системи

України, котра забезпечується єдиною правовою базою, єдиною грошовою системою, єдиним регулюванням бюджетних відносин, єдиною бюджетною класифікацією, єдністю порядку виконання бюджетів та ведення бухгалтерського обліку і звітності (п. 1 ч. 1 ст. 7 Кодексу).

Органи Казначейства України здійснюють операції щодо виконання платіжних доручень протягом п'яти операційних днів тільки за умови виконання доходів зведеного бюджету. Зміни до Кодексу також передбачають, що органи Державної казначейської служби протягом п'яти операційних днів із дати надання доручення на здійснення платежу проводять операції щодо виконання платіжних доручень розпорядників бюджетних коштів, оформлених згідно з вимогами законодавства, на підставі підтвердних документів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань та наявних бюджетних асигнувань. Причому операції щодо виконання платіжних доручень за видатками місцевих бюджетів будуть виконуватися протягом п'яти операційних днів лише за умови виконання доходів зведеного бюджету України (зміни до ч. 6 ст. 78).

Важливим нововведенням є те, що п. 14 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу в частині коштів фондів загальнообов'язкового державного соціального й пенсійного страхування, котрі обслуговуються органами Державної казначейської служби, доповнено черговістю платежів. Згідно з цими доповненнями платежі проводяться за такою пріоритетністю:

- соціальні виплати застрахованим особам (членам їхніх сімей, іншим особам), у яких виникає право на отримання соціального забезпечення, визначеного законодавством;

- оплата праці працівників фондів, нарахування на оплату праці;
- оплата комунальних послуг і енергоносіїв;
- інші платежі.

Змінами до Кодексу скасована дотація вирівнювання з державного бюджету, що до 1 січня 2015 р. за нормативами в щоденному режимі перераховувалась органами Казначейства України. Замість неї з 1 січня 2015 р. щодакдно з держбюджету буде перераховуватися базова дотація, трансферти відповідно до розпису Державного бюджету України (ст. 108).

Враховуючи ситуацію, яка відбувається в Україні, до Прикінцевих та перехідних положень було внесено новий п. 22, згідно з яким в умовах воєнного стану виконання повноважень органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, на відповідній території України може проводитися в особливому режимі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Щодо місцевих зовнішніх запозичень. Відповідно до п. 3 ст. 16 місцеві зовнішні запозичення раніше могли здійснювати лише міські ради міст із чисельністю населення понад 300 тис. осіб. В Україні 15 таких міст, а саме: Київ, Харків, Одеса, Дніпропетровськ, Донецьк, Запоріжжя, Львів, Кривий

Ріг, Миколаїв, Маріуполь, Луганськ, Вінниця, Макіївка, Севастополь і Сімферополь. Змінами до Кодексу це обмеження знято, чим розширено перелік міст, яким надано право здійснювати місцеві зовнішні запозичення. Отже, таке право надане всім міським радам міст обласного значення, котрих станом на кінець 2012 р. налічувалося 180, включаючи міста АР Крим.

До того ж відтепер обсяг і умови здійснення місцевих зовнішніх запозичень та надання місцевих гарантій вважатимуться погодженими навіть у разі, якщо таке рішення не прийняте протягом одного місяця з дня надходження документів на погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики. Це стосується місцевих зовнішніх запозичень і надання місцевих гарантій для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання, котрі виникають за кредитами (позиками) від міжнародних фінансових організацій (ст. 74).

Законодавче регулювання питання виплат коштів на окупованих територіях України

Щодо Автономної Республіки Крим і міста Севастополя. Одразу після окупації Криму 15 квітня 2014 р. Кодекс було доповнено новою ст. 67¹ “Особливості взаємовідносин державного бюджету з бюджетами Автономної Республіки Крим та міста Севастополя”, згідно з якою доходи, що сплачуються на території АР Крим і міста Севастополя зараховуються в повному обсязі до бюджету Криму. При цьому видатки й кредитування місцевих бюджетів здійснюються за рахунок та в межах надходжень до місцевих бюджетів АР Крим без застосування механізму вирівнювання [9].

Крім того, 12 серпня 2014 р. до розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення” Кодексу було додано п. 16, котрим встановлено, що на період дії Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України” від 15.04.2014 № 1207-VII [10] норми Бюджетного кодексу України, що поширюються на Автономну Республіку Крим та місто Севастополь, застосовуються в особливому порядку [11].

Щодо Донецької й Луганської областей. У зв'язку з окупацією частини території Донецької та Луганської областей 12 серпня 2014 р. до розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення” Кодексу додано п. 24, відповідно до якого виконання державного й місцевих бюджетів у населених пунктах Донецької та Луганської областей, що розташовані на території проведення антитерористичної операції, перелік котрих затверджується Кабінетом Міністрів України, проводиться з урахуванням таких особливостей [11]:

1) витрати державного бюджету, у т. ч. в частині трансфертів із державного бюджету місцевим бюджетам, здійснюються після повернення територій під контроль державної влади;

2) перерахування трансфертів місцевим бюджетам, передбачених у законі про Державний бюджет України, проводиться в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;

3) за рішеннями Президента України, відповідних органів державної влади або їхніх посадових осіб може запроваджуватися особливий порядок діяльності учасників бюджетного процесу на відповідній території України та/або відбуватися зупинення, поновлення їхньої діяльності, їх переміщення, реорганізація, ліквідація.

28 грудня 2014 р. Кодекс доповнено ст. 67² “Особливості формування та виконання місцевих бюджетів у Донецькій та Луганській областях на період проведення антитерористичної операції”, якою встановлено, що в разі припинення діяльності органів місцевого самоврядування Донецької й Луганської областей їхні функції в частині бюджетних повноважень здійснюються місцевими державними адміністраціями та виконавчими органами міських рад за окремим рішенням Кабінету Міністрів України, котре приймається на підставі звернення відповідної обласної державної адміністрації [4].

З огляду на військові дії на Сході України, Прикінцеві та перехідні положення Кодексу того ж дня було доповнено п. 22, яким припинено дію певних статей в умовах воєнного стану. При цьому виконання повноважень органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, на відповідній території України може проводитися в особливому режимі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Урядом України 7 листопада 2014 р. прийнята постанова № 595 “Деякі питання фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей” [12], котрою затверджено Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей. Відповідно до цього документа, установи, переміщені на контрольовану територію, відкривають рахунки в органах Казначейства України за місцезнаходженням у порядку, встановленому законодавством.

Зміни стосовно доходів бюджету 2010 р. як початок децентралізації бюджетної системи. Новою редакцією Кодексу [3], зокрема, в результаті розмежування дохідних джерел між рівнями бюджетної системи передано:

- Із загального фонду державного бюджету до загального фонду місцевих бюджетів: 50 % збору за спеціальне використання лісових ресурсів, спеціальне використання води та плати за видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім плати за користування надрами континентального шельфу й у межах виключної (морської) економічної зони); плату за видачу

ліцензій і сертифікатів; плату за ліцензії на виробництво спирту етилового; плату за ліцензії на право експорту, імпорту та оптової торгівлі спиртом етиловим; плату за ліцензії на право експорту, імпорту алкогольних напоїв і тютюнових виробів; плату за державну реєстрацію; плату за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями й тютюновими виробами; плату за використання інших природних ресурсів; плату за надані в оренду ставки загальнодержавного значення.

- У межах місцевих бюджетів із загального фонду до бюджету розвитку — єдиний податок.

Зміни щодо доходів бюджету з 1 січня 2015 р. Запроваджено нові податки (збори, обов'язкові платежі), такі як:

- плата за надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців (15 % буде зараховуватися до загального фонду держбюджету, а 85 % — до спеціального);

- плата за отримання інформації з інших державних реєстрів, держателем котрих є центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної правової політики та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує здійснення державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно, юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців (15 % буде зараховуватися до загального фонду держбюджету, а 85 % — до спеціального);

- плата за оприлюднення повідомлення на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців (до загального й спеціального фондів держбюджету буде зараховуватися по 50 %);

- плата за скорочення термінів надання послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців (до загального й спеціального фондів держбюджету буде зараховуватися по 50 %);

- плата за надання інших платних послуг, пов'язаних із державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державною реєстрацією юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців (до загального й спеціального фондів держбюджету буде зараховуватися по 50 %);

- надходження в рамках програм допомоги і грантів міжнародних фінансових організацій та Європейського Союзу (зараховуватимуться до спеціального фонду місцевих бюджетів).

Також із спеціального фонду державного бюджету до його загального фонду передано:

- 1) акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) в частині нафтопродуктів і транспортних засобів;

2) акцизний податок з увезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) в частині нафтопродуктів та транспортних засобів;

3) ввізне мито на нафтопродукти й транспортні засоби та шини до них;

4) екологічний податок, що справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання таких відходів їх виробниками понад встановлений особливими умовами ліцензії строк;

5) плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні;

6) збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, що проживає на території зони спостереження.

Із загального фонду державного бюджету до його спеціального фонду передано 50 % виконавчого збору, стягнутого органами Державної виконавчої служби України.

Із надходжень спеціального фонду місцевих бюджетів вилучено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання вулиць та доріг комунальної власності в населених пунктах; субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (перенесена до загального фонду місцевих бюджетів). Із бюджету розвитку місцевих бюджетів вилучено єдиний податок, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування.

Розширено перелік джерел доходів місцевих бюджетів за рахунок:

— запровадження нового платежу — акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів;

— передання з державного бюджету 100 % плати за надання адміністративних послуг, 100 % державного мита, 10 % податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки;

— передання з бюджету розвитку єдиного податку, податку на майно (оподаткування комерційної нерухомості та автомобілів з великим об'ємом двигуна, екологічного податку, крім радіоактивних відходів, із одночасним збільшенням нормативу зарахування з 35 до 80 %).

Зміни в розмежуванні окремих податків між бюджетами й фондами у 2015 р.:

1. Податок на доходи фізичних осіб: 25 % — до загального фонду держбюджету, 15 % — до обласних бюджетів, 60 % — до доходів бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів і бюджетів об'єднаних територіальних громад. (Для порівняння: у 2014 р. до обласних бюджетів спрямовувалося 25 % надходжень від цього податку, бюджетів міст обласного значення — 75 %). Податок, що сплачується на території м. Києва зараховуватиметься

за такою схемою: 60 % — до загального фонду держбюджету, 40 % — до міського бюджету (у 2014 р. — по 50 %). Завдяки цим змінам у 2015 р. державний бюджет отримає 25 % цього податку, сплаченого на відповідній території України, й на 10 % більше від бюджету м. Києва.

2. Податок на прибуток підприємств. По 10 % цього податку (крім державних і комунальних підприємств) має зараховуватися до обласних бюджетів, а також міського бюджету Києва, 90 % — до загального фонду держбюджету. До цього фонду та місцевих бюджетів — 100 % податку від підприємств державної й комунальної форми власності.

3. Екологічний податок: 20 % — до загального фонду держбюджету, 25 % — до бюджетів міст обласного значення, сільських, селищних і міських бюджетів, 55 % — до обласних бюджетів. Податок, котрий сплачують юридичні й фізичні особи на території м. Києва, — 20 % до загального фонду держбюджету та 80 % до міського бюджету.

Детальна інформація щодо надходжень до відповідних бюджетів, їх розмежування між рівнями бюджетів і між самими бюджетами наведена в таблиці.

Підсумовуючи викладене, доходимо таких висновків. Оскільки органам місцевого самоврядування надано право на самостійний вибір установи (в органах Державної Казначейської служби України або установах банків) із обслуговування коштів бюджету розвитку місцевих бюджетів та власних надходжень бюджетних установ, за умови вибору банківської форми обслуговування місцеві бюджети втрачають право на отримання в органах цієї служби безпроцентних позичок на покриття тимчасових касових розривів. Відтепер Державна казначейська служба не здійснюватиме контроль виконання місцевих бюджетів та складання звітності про їх виконання в частині бюджету розвитку й власних надходжень бюджетних установ, операції щодо яких проводитимуться в установах банків державного сектору. Тому органи місцевого самоврядування повинні прийняти рішення, чи залишатися їм на казначейському обслуговуванні.

Таблиця. Склад доходів державного й місцевих бюджетів, %

Стаття 29. Склад доходів Державного бюджету України

Стаття 64. Склад доходів бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад

Стаття 66. Склад доходів бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів

Стаття 69. Доходи бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів

Стаття 69¹. Надходження спеціального фонду місцевих бюджетів

Стаття 71. Бюджет розвитку місцевих бюджетів

Назва податку, збору (обов'язкового платежу)	Державний бюджет	Місцеві бюджети (загальний фонд)			Спеціальний фонд	
	ст. 29 (загальний фонд)	ст. 64 (міста обласного значення, районні бюджети, бюджети територіальних громад)	ст. 66 (обласні бюджети)	ст. 69 (міста районного значення, сільські, селищні бюджети)	державного бюджету (ч. 3 ст. 29)	місцевого бюджету (ст. 69 ¹)
1	2	3	4	5	6	7
Податок на доходи фізичних осіб						
Ст. 29: 1) податок на доходи фізичних осіб (крім податку, визначеного п. 1 ¹ цієї частини статті), у розмірі 25 % на відповідній території України (крім території міст Києва та Севастополя) належить до загального фонду державного бюджету	25					
Ст. 64: 1) 60 % податку на доходи фізичних осіб, що сплачується (перераховується) на відповідній території (крім податку, визначеного п. 1 ¹ частини другої статті 29 цього Кодексу), крім території міст Києва та Севастополя		60				
Ст. 66: 1) 15 % податку на доходи фізичних осіб, що сплачується (перераховується) на відповідній території (крім податку, визначеного п. 1 ¹ частини другої статті 29 цього Кодексу)			15			
Ст. 29: 1) податок на доходи фізичних осіб у розмірі 60 % — на території міста Києва	60					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 64: 1 ¹) до доходів бюджету міста Києва зараховується 40 % податку на доходи фізичних осіб, що сплачується (перераховується) на території міста Києва (крім податку на доходи фізичних осіб, визначеного пунктом 1 ¹ частини другої статті 29 цього Кодексу).		40 (м. Київ)				
До доходів бюджету міста Севастополя зараховується 100 % податку на доходи фізичних осіб, що сплачується на території міста Севастополя (крім податку на доходи фізичних осіб, визначеного пунктом 1 ¹ частини другої статті 29 цього Кодексу)		100 (м. Севастополь)				
Ст. 29: 1 ¹) податок на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів, нарахованих у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок, проценти на вклад (депозит) члена кредитної спілки у кредитній спілці;	100					
1 ²) військовий збір	100					
Податок на прибуток підприємств						
Ст. 29: 2) 90 % податку на прибуток підприємств (крім податку, визначеного пунктом 18 частини першої статті 64, пунктом 1 ² частини першої статті 66 та пунктом 2 частини першої статті 69 цього Кодексу)	90					
Податок на прибуток підприємств державної власності, що зараховується до загального фонду державного бюджету в повному обсязі	100					
10 % податку на прибуток підприємств (крім податку на прибуток підприємств державної власності та податку, визначеного пунктом 18 цієї частини статті, пунктом 1 ² частини першої статті 66 та пунктом 2 частини першої статті 69 цього Кодексу), який зараховується до:						
ст. 64: 17) бюджету міста Києва;		10 (м. Київ)				
ст. 66: 1 ¹) обласних бюджетів			10			
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності		100				
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності, засновником яких є:						
ст. 64: 18) районні, міські ради, об'єднані територіальні громади, зараховується відповідно до районних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад;		100				

1	2	3	4	5	6	7
ст. 66: 1 ²) Верховна Рада Автономної Республіки Крим та обласні ради, зараховується відповідно до бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів; ст. 69: 2) міські (міст районного значення), селищні та сільські ради, зараховується відповідно до міських (міст районного значення), селищних та сільських бюджетів			100	100		
Ст. 29: 17) частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету згідно із законом, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	100					
Частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, у порядку, визначеному: ст. 64: 35) відповідними місцевими радами; ст. 66: 16) Верховною Радою Автономної Республіки Крим та обласними радами; ст. 69: 9) відповідними місцевими радами		100	100	100		
Ст. 29: 18) кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України "Про Національний банк України"	100					
Ст. 64: єдиний податок, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування (згідно з пунктом 20 ст. 64 і пунктом 7 ст. 69)		100		100		
Ст. 64: 20 ¹) збір за місця для паркування транспортних засобів, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування (згідно з пунктом 20 ¹ ст. 64 і пунктом 7 ¹ ст. 69)		100		100		
Ст. 64: 20 ²) туристичний збір, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування (відповідно до пункту 20 ² ст. 64 і пункту 7 ² ст. 69)		100		100		
Рентні платежі						
<i>Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів</i>						
Ст. 29, п. 3, Ст. 66, п. 2: 3) 50 % рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування	50		50			
Ст. 64: 2) 50 %, що зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя		50 (міста Київ і Севастополь)				
<i>Рентна плата за спеціальне використання води</i>						
Ст. 29: 4) 50 % рентної плати за спеціальне використання води (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), що зараховується до: ст. 64: 3) міських бюджетів міст Києва та Севастополя користувачами води за місцем її забору;	50	50 (міста Київ і Севастополь)				

1	2	3	4	5	6	7
ст. 66: 3) до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів користувачами води за місцем її забору			50			
Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату): ст. 29: 5) 75 % зараховується до загального фонду державного бюджету у повному обсязі; ст. 64: 4) 25 % зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя; ст. 66: 4) 25 % зараховується до обласних бюджетів	75	25 (міста Київ і Севастополь)	25			
Ст. 64, п. 30, Ст. 69, п. 3: рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення; рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин; рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення; рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування). Такі платежі зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування за місцезнаходженням (місцем розташування) відповідних природних ресурсів, а щодо водних об'єктів — за місцем податкової реєстрації платника рентної плати		100		100		
Ст. 29: 11) рентна плата за транзитне транспортування трубопроводами природного газу територією України	100					
Ст. 29: 12) рентна плата за транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами територією України	100					
Ст. 29: 13) рентна плата за транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України	100					
Ст. 29: 16) рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України	100					
Ст. 64: 5) плата за використання інших природних ресурсів, що зараховується до міських бюджетів міст Києва і Севастополя		100				
Ст. 66: 5) плата за використання інших природних ресурсів, що зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів			100			
Ст. 29: 6) Податок на додану вартість	100					

1	2	3	4	5	6	7
Акцизний податок						
Ст. 29: 7) акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) (крім акцизного податку, визначеного пунктом 6 частини 1 статті 66 Кодексу)	100					
Ст. 29: 8) акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	100					
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, що зараховується до бюджетів: ст. 64: 16) об'єднаних територіальних громад, міських бюджетів; ст. 69: 20 ³) міст районного значення, сільських, селищних бюджетів		100		100		
Ст. 29: 9) ввізне мито	100					
Ст. 29: 10) вивізне мито	100					
Ст. 64: державне мито в частині, що згідно із законом зараховується до відповідних місцевих бюджетів (пункт 15 статті 64 і пункт 20 ² статті 69). Ст. 6 Декрету КМУ "Про державне мито" від 21.01.1993 № 7-93: Державне мито сплачується за місцем розгляду та оформлення документів і зараховується до бюджету місцевого самоврядування		100 (крім районних бюджетів)		100		
Ст. 29: 15) збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності	100					
Екологічний податок						
(крім екологічного податку, що справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад встановлений особливими умовами ліцензії строк)						
Ст. 29: 16 ¹) 20 % екологічного податку, який зараховується до загального фонду державного бюджету у повному обсязі	20					
Ст. 64: 43) 25 % екологічного податку — до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення		25				
Ст. 64: 43) 80 % — до бюджетів міст Києва та Севастополя		80 (міста Київ і Севастополь)				
Ст. 66: 33) 55 % екологічного податку — до загального фонду обласного бюджету			55			
Ст. 69: 20 ⁴) 25 % екологічного податку, що зараховується до сільських, селищних, міських бюджетів				25		
Екологічний податок, що справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад встановлений особливими умовами ліцензії строк	100					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 29: 16 ³) збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	100					
Ст. 29: 47) кошти від реалізації продуктів утилізації твердого ракетного палива	100					
Ст. 29, ч. 3: 8) кошти, отримані відповідно до статті 8 Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" (включаючи надходження заборгованості минулих років за цими коштами), та дохід від розміщення цих коштів у цінні папери відповідно до статті 9 цього Закону					100	
Ст. 29: 16 ³) плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні	100					
Плата за розміщення тимчасово вільних коштів (крім коштів, отриманих вищими та професійно-технічними навчальними закладами від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право) належить до: ст. 29: 19) загального фонду державного бюджету; ст. 64: 31) місцевих бюджетів	100	100				
Ст. 66: 17) плата за розміщення тимчасово вільних коштів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів			100			
Ст. 69: 10) місцевих бюджетів, зокрема міст районного значення, сільських, селищних бюджетів				100		
Ст. 29: 20) кошти, отримані закордонними дипломатичними установами України як плата за розміщення належних їм бюджетних коштів на поточних рахунках іноземних банків	100					
Ст. 29: 21) платежі, пов'язані з перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, відповідно до укладеної 28 травня 1997 року Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України	100					
Ст. 29: 22) платежі, пов'язані з виконанням Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про участь Російської Федерації в розвитку соціально-економічної сфери м. Севастополя та інших населених пунктів, у яких дислокуються військові формування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України	100					

1	2	3	4	5	6	7
Штрафи, пені						
Ст. 29: 23) кошти від санкцій (штрафи, пеня тощо), що застосовуються відповідно до закону (крім штрафів, визначених пунктами 37–39 частини першої статті 64, пунктами 26 і 27 частини першої статті 66 та пунктами 11, 12, 13 і 13 ¹ частини першої статті 69 цього Кодексу)	100					
Штрафні санкції за порушення законодавства про патентування (пункт 37 ст. 64 і пункт 11 ст. 69)		100		100		
Адміністративні штрафи та штрафні санкції за порушення законодавства у сфері виробництва та штрафні санкції за порушення законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що зараховуються за місцем вчинення порушення (пункт 37 ¹ ст. 64 та пункт 13 ¹ ст. 69)		100		100		
Адміністративні штрафи, що накладаються місцевими органами виконавчої влади: ст. 64: 38) та виконавчими органами місцевих рад або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями; ст. 66: 26) або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями; ст. 69: 12) та виконавчими органами місцевих рад або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями		100	100	100		
Штрафні санкції внаслідок невиконання укладених розпорядником бюджетних коштів договорів із суб'єктами господарювання на придбання товарів, робіт і послуг за рахунок коштів: ст. 64: 39) місцевих бюджетів; ст. 66: 27) бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів; ст. 69: 13) бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів		100	100	100		
Плата за надання адміністративних послуг і адміністративний збір						
Ст. 29: 24) плата за надання адміністративних послуг (крім плати, визначеної пунктом 36 частини першої статті 64 та пунктом 20 ¹ частини першої статті 69 цього Кодексу)	100					
Ст. 29: 24 ¹) адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	100					
Ст. 29: 25 ¹) адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців	100					
Плата за надання інших адміністративних послуг, що справляється за місцем надання послуг (пункт 36 статті 64 та пункт 20 ¹ частини першої статті 69)		100 (крім районних бюджетів)		100		

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 29, ч. 3: 11) надходження від реалізації матеріальних цінностей державного резерву					100	
Ст. 29, ч. 3: 12) надходження від реалізації розброньованих матеріальних цінностей мобілізаційного резерву					100	
Ст. 64: 19) податок на майно, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування		100				
Ст. 69: 4) податок на майно, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування				100		
Плата за надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців належить: ст. 29, ч. 2: 24 ³) 15 % до загального фонду держбюджету; ст. 29, ч. 3: 7 ¹) 85 % до спеціального фонду держбюджету	15				85	
Плата за одержання інформації з інших державних реєстрів, держателем яких є центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної правової політики та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців належить: ст. 29, ч. 2: 24 ³) 15 % до загального фонду держбюджету; ст. 29, ч. 3: 7 ¹) 85 % до спеціального фонду держбюджету	15				85	
Плата за оприлюднення повідомлення на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців належить: ст. 29, ч. 2: 24 ³) 50 % до загального фонду державного бюджету; ст. 29, ч. 3: 7 ²) 50 % до спеціального фонду державного бюджету	50				50	
Плата за скорочення термінів надання послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців, а також плата за надання інших платних послуг, пов'язаних із державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень із державною реєстрацією юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців належить: ст. 29, ч. 2: 24 ⁴) 50 % до загального фонду державного бюджету; ст. 29, ч. 3: 7 ³) 50 % до спеціального фонду державного бюджету	50				50	

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 29: 26) збори за підготовку до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються прав автора на твір, та плата за одержання контрольних марок	100					
Ст. 29: 27) плата за видачу дозволів на право ввезення на територію України, вивезення з території України або транзиту через територію України наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів	100					
Ст. 29: 28) збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	100					
Ст. 29: 29) плата за виділення номерного ресурсу	100					
Ст. 29: 30) плата за державну реєстрацію джерел іонізуючого випромінювання (реєстраційний збір)	100					
Ст. 29: 31) плата за оформлення посвідчення закордонного українця	100					
Ст. 29: 32) кошти, отримані за вчинення консульських дій на території України, а також кошти, отримані за вчинення консульських дій за межами України	100					
Виконавчий збір, стягнутий органами державної виконавчої служби належить: ст. 29: 33) 50 % до загального фонду державного бюджету; ст. 29, ч. 3: 13') 50 % до спеціального фонду державного бюджету	50				50	
Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди: ст. 64: 32) районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами, яка зараховується відповідно до районних бюджетів, бюджетів місцевого самоврядування; ст. 66: 15) Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, яка зараховується згідно з бюджетами Автономної Республіки Крим, обласними бюджетами; ст. 69: 15) місцевими радами, яка зараховується відповідно до бюджетів місцевого самоврядування		100	100	100		
Ст. 29: 34) надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном (крім орендної плати, визначеної пунктом 10 частини третьої цієї статті та абзацом третім частини п'ятої статті 19 Закону України "Про оренду державного та комунального майна")	100					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 69: 14) надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, засновником яких є: ст. 64: 29) районні, міські ради, об'єднані територіальні громади; ст. 66: 28) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради		100	100	100		
Ст. 29: 36) єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України	100					
Ст. 29: 37) портовий (адміністративний) збір	100					
Ст. 29: 38) плата за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них	100					
Ст. 29: 39) кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду, скарбів, які є пам'ятками історії та культури, майна, одержаного державою в порядку спадкування чи дарування	100					
Ст. 64, п. 33, Ст. 69, п. 20: кошти від реалізації безхазяйного майна (у тому числі такого, від якого відмовився власник або отримувач); знахідок; спадкового майна (у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття); майна, одержаного територіальною громадою в порядку спадкування чи дарування, а також валютних цінностей і грошових коштів, власники яких не відомі		100		100		
Ст. 29: 40) кошти від реалізації надлишкової космічної техніки військового та подвійного призначення	100					
Ст. 29: 41) кошти від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, нерухомого військового майна Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів та інших державних органів. Довідково: згідно зі ст. 29 БКУ 100 % зараховується до загального фонду держбюджету, а відповідно до ст. 11 Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік" встановлено 50 % на 50 % між загальним і спеціальним фондом держбюджету	100					
Ст. 29: 42) відрахування від суми коштів, витрачених на рекламу тютюнових виробів та/або алкогольних напоїв у межах України	100					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 29: 43) надходження до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях	100					
Ст. 29: 44) плата за подання скарги до органу оскарження відповідно до статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель"	100					
Кошти, отримані від надання учасниками процедури закупівель забезпечення їх пропозиції конкурсних торгів, які не підлягають поверненню цим учасникам, у випадках, передбачених Законом України "Про здійснення державних закупівель", в частині здійснення закупівель за рахунок коштів: ст. 29: 45) державного бюджету; ст. 64: 40) бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних, міських бюджетів; ст. 66: 30) бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів; ст. 69: 17) бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів	100	100	100	100		
Кошти, отримані від учасника — переможця процедури закупівлі під час укладення договору про закупівлю як забезпечення виконання цього договору, які не підлягають поверненню учаснику-переможцю, в частині здійснення закупівель за рахунок коштів: ст. 29: 46) державного бюджету; ст. 64: 41) бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних, міських бюджетів; ст. 66: 31) бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів; ст. 69: 18) бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів	100	100	100	100		
Ст. 29: 48) плата за надання державних гарантій та кредитів (позик), залучених державою, і плата за користування кредитами (позиками), залученими державою	100					
Ст. 29: 49) плата за користування кредитом з державного бюджету	100					
Ст. 29: 50) проценти за користування пільговим довгостроковим державним кредитом, наданим молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	100					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 69 ¹ : 11) повернення кредитів, наданих із місцевих бюджетів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, а також пеня і проценти за користування ними						100
Ст. 69 ¹ : 10) повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів індивідуальним сільським забудовникам						100
Ст. 29: 51) збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, що відповідно до закону сплачуються з операцій з купівлі іноземної валюти в готівковій формі, при поданні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів на клеймування державним пробірним клеймом до казенних підприємств пробірної контролю та під час набуття права власності на легкові автомобілі, з операцій придбання (купівлі-продажу) нерухомого майна, з користування та надання послуг стільникового рухомого зв'язку	100					
Концесійні платежі						
Ст. 29: 52) щодо об'єктів державної власності; щодо об'єктів комунальної власності, засновником яких є: ст. 64: 34) районні, міські ради, об'єднані територіальні громади (крім концесійних платежів щодо об'єктів комунальної власності, засновником яких є районні, міські ради, об'єднані територіальні громади, які мають цільове спрямування згідно із законом); ст. 66: 29) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради (крім концесійних платежів щодо об'єктів комунальної власності, засновником яких є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради, які мають цільове спрямування згідно із законом); ст. 69: 16) міські (міст районного значення), селищні та сільські ради (крім концесійних платежів щодо об'єктів комунальної власності, засновником яких є міські (міст районного значення), селищні та сільські ради, які мають цільове спрямування згідно із законом)	100	100	100	100		
Ст. 69 ¹ : 3) щодо об'єктів комунальної власності, які мають цільове спрямування згідно із законом						100
Ст. 29: 53) кошти від реалізації дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, отримані державною установою, уповноваженою на здійснення операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням	100					
80 % коштів, отриманих підприємствами, установами та організаціями, за здані у вигляді брухту і відходів золото, платину, метали платинової групи, дорогоцінне каміння, і 50 % коштів, отриманих цими підприємствами, установами та організаціями за здане у вигляді брухту і відходів срібло, що утримуються за рахунок:	80 (Au, Pt, дорогоцінне каміння) 50 (Ag)	80 (Au, Pt, дорогоцінне каміння) 50 (Ag)	80 (Au, Pt, дорогоцінне каміння) 50 (Ag)	80 (Au, Pt, дорогоцінне каміння) 50 (Ag)		

1	2	3	4	5	6	7
ст. 29: 54) державного бюджету; ст. 64: 42) бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних, міських бюджетів; ст. 66: 32) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів; ст. 69: 19) бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів						
Ст. 29: 55) 90 % коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або коштів у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції (крім коштів від державної частини продукції, виробленої на ділянці надр у межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони України, що зараховуються до загального фонду державного бюджету в повному обсязі)	90					
Кошти від державної частини продукції, виробленої на ділянці надр у межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони України, що зараховуються до загального фонду державного бюджету в повному обсязі	100					
Ст. 29: 56) 10 % коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності: до розмежування земель державної та комунальної власності (крім земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації); на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації; після розмежування земель державної та комунальної власності	10 100 100					
Ст. 29: 57) кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки	100					
Ст. 29, ч. 3: 13) надходження в рамках програм допомоги Європейського Союзу					100	
Ст. 69 ¹ : 12) надходження в рамках програм допомоги і грантів міжнародних фінансових організацій та Європейського Союзу						100
Ст. 29: 58) кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів	100					
Інші доходи						
Ст. 29: 59) що підлягають зарахуванню до загального фонду державного бюджету	100					

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 64: 44) що підлягають зарахуванню до бюджетів об'єднаних територіальних громад, районних, міських бюджетів відповідно до законодавства		100				
Ст. 66: 34) що підлягають зарахуванню до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів згідно із законодавством			100			
Ст. 69: 21) що підлягають зарахуванню до бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів відповідно до законодавства				100		
Ст. 29, ч. 3: 14) визначені законом про Державний бюджет України					100	
Ст. 69 ¹ : 13) інші надходження, визначені законом про Державний бюджет України						100
Плата за державну реєстрацію (крім адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців), що зараховується до: ст. 64: 26) міських бюджетів міст Києва та Севастополя; ст. 66: 23) до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів		100	100			
<i>Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати</i>						
Ст. 29: 25) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності (крім плати, визначеної пунктами 21—28 частини першої статті 64, пунктами 18—25 частини першої статті 66 та пунктом 10 ¹ частини першої статті 69 цього Кодексу), що видаються: ст. 64: 21) районними державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних місцевих рад, яка зараховується згідно з районними бюджетами та бюджетами місцевого самоврядування; ст. 66: 18) Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, яка зараховується відповідно до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів; ст. 69: 10 ¹) виконавчими органами відповідних місцевих рад, яка зараховується до відповідного бюджету	100	100	100	100		
Плата за ліцензії та сертифікати, що зараховується до: ст. 64: 22) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності; ст. 66: 19) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			

1	2	3	4	5	6	7
Плата за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що зараховується до: ст. 64: 23) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності; ст. 66: 20) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			
Плата за ліцензії на право експорту, імпорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що зараховується до: ст. 64: 25) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності; ст. 66: 22) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			
Плата за ліцензії на право експорту, імпорту та оптової торгівлі спиртом етиловим, коньячним та плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, що зараховується до: ст. 64: 24) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності; ст. 66: 21) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			
Плата за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами, що зараховується до: ст. 64: 27) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності; ст. 66: 24) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			
Плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами, що зараховується до: ст. 64: 28) міських бюджетів міст Києва та Севастополя ліцензіатами за місцем здійснення діяльності ст. 66: 25) бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів ліцензіатами за місцем здійснення діяльності		100	100			
Ст. 29, ч. 3: 5) судовий збір					100	

1	2	3	4	5	6	7
Ст. 29, ч. 3: 7) 30 % грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності; Ст. 69: 4) 70 % грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності, в тому числі: до сільських, селищних, міських бюджетів — 50 %, обласних бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим — 20 %, бюджетів міст Києва та Севастополя — 70 %					30	70 (міста Київ і Севастополь), 3 них: 20 (обласні бюджети) 50 (село, селище, місто)
Ст. 29, ч. 3: 10) власні надходження бюджетних установ (у тому числі наукових установ Національної академії наук України і галузевих академій наук), що утримуються за рахунок державного бюджету, у тому числі орендна плата за користування військовим майном, майном Національної академії наук України і галузевих академій наук; 50 % орендної плати за користування іншим майном, що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок державного бюджету					100 50	
Ст. 69: 6) власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок відповідного місцевого бюджету						100
Ст. 69: 1) надходження бюджету розвитку місцевих бюджетів (визначені в частині першій статті 71 цього Кодексу)						100
Ст. 69: 2) кошти від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, що зараховуються у розмірі: 100 % — до бюджетів міст Києва та Севастополя; 25 % — до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів; 75 % — до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення; 15 % — до районних бюджетів;						100 (міста Київ і Севастополь) 25 (обласні бюджети) 75 (міста обл. значення) 15 (районні бюджети)

1	2	3	4	5	6	7
60 % — до бюджетів міст районного значення, селищ і сіл						60 (міста районного значення, село, селище)
Ст. 69 ¹ : 5) відрахування 10 % вартості питної води суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію питної води через системи централізованого водопостачання з відхиленням від відповідних стандартів, що зараховуються до бюджетів міст, селищ та сіл						10
Ст. 69 ¹ : 7) цільові та добровільні внески підприємств, установ, організацій і громадян до республіканського Автономної Республіки Крим та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища						100
Ст. 69 ¹ : 8) надходження до цільових фондів, утворених Верховною Радою АР Крим та місцевими радами						100
Ст. 69 ¹ : 9) інші субвенції, що надаються з інших бюджетів за рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду таких бюджетів						100
Бюджет розвитку місцевих бюджетів (стаття 71 БКУ):						
3) дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є майно Автономної Республіки Крим, комунальна власність						100
4) плата за надання місцевих гарантій (відповідно до статті 17 цього Кодексу)						100
4 ¹) кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, отримані відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"						100
4 ²) 10 % коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або коштів у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції (крім коштів від державної частини продукції, виробленої на ділянці надр у межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони України), що розподіляються між місцевими бюджетами адміністративно-територіальних одиниць, на території яких знаходиться відповідна ділянка надр, у такому співвідношенні: 5 % — до бюджету Автономної Республіки Крим або обласного бюджету; 3,5 % — до районного бюджету;						10, у т. ч. 5 (обласні бюджети) 3,5 (районні бюджети)

1	2	3	4	5	6	7
1,5 % — до сільського, селищного або міського бюджету. Якщо ділянка надр розташована на території декількох адміністративно-територіальних одиниць, кошти між відповідними місцевими бюджетами розподіляються в межах встановленого співвідношення у порядку, визначеному Кабміном						1,5 (міста рай, значення, село, селище)
5) кошти від відчуження майна, що належить Автономній Республіці Крим, та майна, що перебуває в комунальній власності, кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них						100
6) 90 % коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної і комунальної власності (крім земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації), при цьому від продажу земельних ділянок, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим: 35 % — до бюджету Автономної Республіки Крим, 55 % — до сільських, селищних, міських бюджетів Автономної Республіки Крим						90 (до розмежування). Для Криму: 35 (АРК), 55 (місто, село, селище)
100 % коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності після розмежування земель державної і комунальної власності (крім земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації)						100 (після розмежування)
7) капітальні трансферти (субвенції) з інших бюджетів						100
8) кошти від повернення кредитів, наданих з відповідного бюджету, та проценти, сплачені за користування ними (крім надходжень, визначених пунктами 13 і 14 частини другої статті 69 цього Кодексу)						100
9) місцеві запозичення, здійснені у порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законами України						100
10) кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради (щодо коштів резервного фонду місцевого бюджету в частині витрат бюджету розвитку — за рішенням Ради міністрів АР Крим, місцевої державної адміністрації, виконавчого органу відповідної місцевої ради)						100
Закон України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” (статті 10 і 11 та додаток 1):						
Ст. 10: До доходів загального фонду державного бюджету належить також: податок на дохід, який сплачують суб'єкти, що здійснюють букмекерську діяльність;	100					

Закінчення таблиці

1	2	3	4	5	6	7
діяльність із випуску та проведення лотерей, азартних ігор (у тому числі казино);	100					
збір з операцій із купівлі іноземної валюти в готівковій формі, надходження від реалізації автомобілів, засобів наземного, водного та повітряного транспорту, сільськогосподарської техніки, обладнання та устаткування, що перебувають на балансі органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету;	100					
плата за користування суб'єктами малого підприємництва мікрокредитами з державного бюджету	100					
Ст. 11: Джерела формування спеціального фонду державного бюджету:						
1) кошти від сплати інвалідами часткової вартості автомобілів та кошти від реалізації автомобілів, повернутих інвалідами;					100	
2) кошти, отримані від продажу частин встановленої кількості викидів парникових газів, передбаченого статтею 17 Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату;					100	
3) плата за продукцію, документи, що видаються при наданні адміністративних послуг з придбання, перевезення, зберігання і носіння зброї, а також відповідно до законів України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус" і "Про дорожній рух";					100	
4) 50 % коштів від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, нерухомого військового майна Збройних Сил України та коштів від відчуження земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого військового майна, що підлягають реалізації, та земельних ділянок, які вивільняються у процесі реформування Збройних Сил України;	50				50	
5) кошти від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, нерухомого військового майна Збройних Сил України та кошти від відчуження земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого військового майна, що підлягають реалізації, та земельних ділянок, які вивільняються у процесі реформування Збройних Сил України, отримані понад обсяги, визначені за загальним і спеціальним фондами державного бюджету у додатку 1 до цього Закону;					100	
6) конфісковані кошти та кошти від реалізації конфіскованого майна, які були привласнені корупційними методами					100	
Додаток 1: Надходження до фонду соціального захисту інвалідів					100	

Список використаних джерел

1. Про бюджетну систему Української РСР : закон Української РСР від 05.12.1990 № 513-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/512-12>.
2. Бюджетний кодекс України : закон України від 21.06.2001 № 2542-III [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2542-14>.
3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин : закон України від 28.12.2014 № 79-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79-19>.
5. Булгакова С. О. Казначейство зарубіжних країн : навч. посіб. / С. О. Булгакова ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2000. — 82 с.
6. Василик О. Д. Державні фінанси України : навч. посіб. / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. — К. : Вища шк., 1997. — 383 с.
7. Єфименко Т. І. Бюджетна політика України в системі інструментів конкурентоспроможності держави / Т. І. Єфименко // Демографія та соціальна економіка. — 2008. — № 2. — С. 42—51.
8. Кіреєв О. І. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів: проблеми та шляхи розв'язання / О. І. Кіреєв // Фінанси України. — 2001. — № 5. — С. 34—40.
9. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України : закон України від 15.04.2014 № 1210-VII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1210-18>.
10. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України : закон України від 15.04.2014 № 1207-VII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
11. Про створення вільної економічної зони “Крим” та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України : закон України від 12.08.2014 № 1636-VII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1636-18>.
12. Деякі питання фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей : постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 595 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/595-2014-п>.